

ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА (ПО 21)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Логістика
Статус дисципліни	Обов'язкова (нормативна)
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг дисципліни	6 кредитів / 180 годин (лекції – 36 годин, практичні заняття – 36 годин, СР – 108 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / МКР / Розрахункова робота
Розклад занять	Згідно розкладу http://roz.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції: Кузнєцова Катерина Олександрівна, доцент кафедри менеджменту підприємств, кандидат економічних наук, доцент, kuznietsova.kateryna@ill.kpi.ua Практичні заняття: kuznietsova.kateryna@ill.kpi.ua Ченуша Олександр Сергійович, старший викладач кафедри менеджменту підприємств, кандидат економічних наук, chenusha.oleksandr@ill.kpi.ua
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=6281

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Поведінкова економіка» дає необхідну майбутньому фахівцю сукупність теоретичних знань і практичних навичок про системний вплив на економічну поведінку соціальних, когнітивних та емоційних факторів, інструментарій та методику їх оцінювання, моделювання та прогнозування.

Метою курсу є формування у здобувачів знань теорії та практики поведінкової економіки, розуміння поведінкових закономірностей та їх впливу на перебіг економічних процесів, формування професійних компетентностей з прийняття ефективних управлінських рішень.

Предмет курсу: вивчення теоретичних, методичних та практичних підходів до управління економічною поведінкою.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів загальних та спеціальних **компетентностей**, зокрема, щодо управління економічною поведінкою, а саме:

ЗК 3 – здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 4 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 9 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 11 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

СК 7 – здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;

СК 12 – здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;

СК 14 – розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності;

СК 15 – здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 3 – демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;

ПРН 10 – мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації;

ПРН 11 – демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;

ПРН 16 – демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Маркетинг.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Сутність та основні положення поведінкової економіки.

Тема 2. Концепції поведінкової економіки.

Тема 3. Психофізіологічні основи поведінки та нейроекономіка.

Тема 4. Когнітивні процеси в регуляції поведінки.

Тема 5. Економічна свідомість і економічне мислення.

Тема 6. Економічна поведінка у процесі прийняття рішень.

Тема 7. Внутрішня мотивація та механізми підтримки діяльності.

Тема 8. Прийняття рішень в умовах ризику

Тема 9. Міжчасовий вибір та фреймінг.

Тема 10. Евристики в прийнятті економічних рішень.

Тема 11. Економічна психологія підприємництва і зайнятості.

Тема 12. Грошова та податкова поведінка.

Тема 13. Аномалії в економічній поведінці.

Тема 14. Соціальні аспекти економічної поведінки.

Тема 15. Суспільна свідомість та інформаційно-психологічний вплив.

4. Навчальні матеріали та ресурси.

Базова література:

1. Поведінкова економіка: дистанційний курс для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент / уклад.: Кузнєцова К.О., Ченуша О.С.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. URL: <https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=6281>
2. Поведінкова економіка. Навчально-методичний комплекс: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальності 073 Менеджмент / Кравченко М. О., Кузнєцова К. О., Ченуша О. С. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 74 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/69787>
3. Економічна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г.В.Ложкін, В. Л. Комаровська. К.: ДП "Вид. дім "Персонал", 2014. 412 с. URL: <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/3e6fc168da3545918f56cc8d29744ad0.pdf>
4. Канеман, Д. Мислення швидке й повільне / пер. з англ. М. Яковлева. Київ: Наш Формат, 2017. 480 с.
5. Талер Р. Поведінкова економіка. Чому люди діють ірраціонально і як отримати з цього вигоду / пер. з англ. Світлана Крикуненко. Київ: Наш Формат, 2021. 464 с.

Додаткова література:

1. Аріелі Д. Передбачувана ірраціональність / пер. з англ. Л: Видавництво Старого Лева, 2018. 286 с.
2. Івашук, Ю. П. Поведінкова та експериментальна економіка: навч. посіб. / Ю. П. Івашук. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 120 с.

3. Безгін К. С., Ушкальов В. В. Поведінкова економіка: епістемічний поворот у трактуванні раціональності. Економіка України. 2019. № 7-8. С. 3-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2019_7-8_3
4. Економічна психологія: навч. посіб. / за заг. ред. Бутка М. П. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 232 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Butko_Mykola/Ekonomichna_psykholohiia.pdf
5. Канюк С. Психологія мотивації: навч. посіб. Київ: Либідь, 2002. 304 с.
6. Кравченко М. О., Голюк В. Я. Прийняття управлінських рішень: сутність та сучасні тенденції розвитку. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 40. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-40-37
7. Крикун, В. А. Теорія поведінкової економіки в дослідженні українського банківського ринку за роки незалежності/ Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 24 (1). С. 18-22. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_24\(1\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_24(1)_6)
8. Кузнєцова К.О., Ченуша О.С. Емоційний інтелект в поведінковій економіці. Економічний Вісник НТУУ «КПІ». 2023 (26). С. 14-17. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/287403/281304>
9. Курбан О. В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі: навч. посіб. Київ: ВІКНУ, 2016. 286 с.
10. Прочан А. О. Аналіз теорій поведінкової економіки. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво: науково-виробничий журнал. 2014. № 5. С. 107-110.
11. Прийняття управлінських рішень. Навчально-методичний комплекс дисципліни: навчальний посібник для студентів спеціальності «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Укладачі: М. О. Кравченко, В. Я. Голюк. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 56 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/4983>
12. Санстейн Кас, Талер Річард. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір / пер. Ольга Захарченко. К.: Наш Формат, 2017. 312 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, частинно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: кейс-метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 16	Основні: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; Загальні: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, частинно-пошуковий; Спеціальні: кейс-метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, тестування, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу, РР. Підсумковий контроль – екзамен.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним аном передбачено проведення 36 годин лекційних занять та 36 годин практичних занять, модульний контроль, виконання розрахункової роботи.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1	Тема 1. Сутність та основні положення поведінкової економіки	2	2	3	7	Лекція 1. <i>Сутність та основні положення поведінкової економіки</i> Практичне заняття 1. <i>Основні визначення поведінкової економіки</i>	Дискусія
2	Тема 2. Концепції поведінкової економіки	2	2	4	8	Лекція 2. <i>Концепції поведінкової економіки</i> Практичне заняття 2. <i>Концепції поведінкової економіки</i>	Обговорення Презентація
3	Тема 3. Психофізіологічні основи поведінки та нейроекономіка	2	2	3	7	Лекція 3. <i>Психофізіологічні основи поведінки</i> Практичне заняття 3. <i>Психофізіологічні основи поведінки</i>	Дискусія Кейс 1
4		2	2	3	7	Лекція 4. <i>Основні засади нейроекономіки</i> Практичне заняття 4. <i>Нейроекономіка та нейромаркетинг</i>	Кейс 2 Тестування 1
5	Тема 4. Когнітивні процеси в регуляції поведінки	2	2	4	8	Лекція 5. <i>Когнітивні процеси в регуляції поведінки</i> Практичне заняття 5. <i>Когнітивні упередження</i>	Обговорення Презентація
6	Тема 5. Економічна свідомість і економічне мислення	2	2	3	7	Лекція 6. <i>Економічна свідомість і економічне мислення</i> Практичне заняття 6. <i>Економічна свідомість</i>	Дискусія Аналіз ситуацій
7	Тема 6. Економічна поведінка у процесі прийняття рішень	2	2	3	7	Лекція 7. <i>Прийняття економічних рішень</i> Практичне заняття 7. <i>Економічне мислення</i>	Дискусія Кейс 3 Тестування 2
8		2	2	3	7	Лекція 8. <i>Мотиваційно-вольові компоненти та афективні чинники економічної поведінки</i> Практичне заняття 8. <i>Афективні чинники економічної поведінки</i>	Обговорення Аналіз ситуацій Презентація
9	Тема 7. Внутрішня мотивація та механізми підтримки діяльності	2	2	4	8	Лекція 9. <i>Мотивація та мотиваційний механізм</i> Практичне заняття 9. <i>Внутрішня мотивація та механізми підтримки діяльності</i>	Дискусія Кейс 4
10		2	2	4	8	Лекція 10. <i>Експеримент Дункера. Емоційний інтелект</i>	Дискусія Кейс 5

						Практичне заняття 10. <i>Теорії мотивації та емоційний інтелект</i>	
11	Тема 8. Прийняття рішень в умовах ризику МКР	2	2	3	7	Лекція 11. <i>Прийняття рішень в умовах ризику</i> Практичне заняття 11. <i>Модульна контрольна робота</i>	МКР
12	Тема 9. Міжчасовий вибір та фреймінг	2	2	4	8	Лекція 12. <i>Міжчасовий вибір та фреймінг</i> Практичне заняття 12. <i>Прийняття рішень в умовах ризику, міжчасовий вибір</i>	Обговорення Презентація
13	Тема 10. Евристики в прийнятті економічних рішень	2	2	4	8	Лекція 13. <i>Евристики в прийнятті економічних рішень</i> Практичне заняття 13. <i>Евристики в прийнятті економічних рішень</i>	Дискусія Аналіз ситуацій Тестування 3
14	Тема 11. Економічна психологія підприємництва і зайнятості	2	2	4	8	Лекція 14. <i>Економічна психологія підприємництва і зайнятості</i> Практичне заняття 14. <i>Економічна психологія підприємництва і зайнятості</i>	Аналіз ситуацій Тестування 4
15	Тема 12. Грошова та податкова поведінка	2	2	5	9	Лекція 15. <i>Грошова та податкова поведінка</i> Практичне заняття 15. <i>Грошова та податкова поведінка</i>	Обговорення Презентація
16	Тема 13. Аномалії в економічній поведінці	2	2	4	8	Лекція 16. <i>Аномалії в економічній поведінці</i> Практичне заняття 16. <i>Аномалії та упередження</i>	Аналіз ситуацій
17	Тема 14. Соціальні аспекти економічної поведінки	2	2	4	8	Лекція 17. <i>Соціальні аспекти економічної поведінки</i> Практичне заняття 17. <i>Соціальні аспекти економічної поведінки</i>	Обговорення Презентація
18	Тема 15. Суспільна свідомість та інформаційно-психологічний вплив	2	2	4	8	Лекція 18. <i>Суспільна свідомість та інформаційно-психологічний вплив</i> Практичне заняття 18. <i>Суспільна свідомість та інформаційно-психологічний вплив</i>	Тестування 5
Розрахункова робота		-	-	12	12		
Екзамен		-	-	30	30		
Всього		36	36	108	180		

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, С – самостійна робота.

6. Самостійна робота студента.

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань у вигляді задач, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, підготовку до дискусій та обговорень. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становлять 108 год.

Індивідуальною роботою здобувача є виконання розрахункової роботи для закріплення та поглиблення теоретичних та практичних навичок, отриманих протягом навчання та самостійної роботи. Розрахункова робота виконується по варіантам – кожен здобувач отримує індивідуальні вихідні дані для подальших розрахунків, проте методика виконання є загальною для всіх та ґрунтується на практичному досвіді, отриманому під час розв'язання задач на практичних заняттях.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantstynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену за РСО-2 (другого типу), що передбачає наявність в рейтингу двох складових: стартової (оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру) та екзаменаційної.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на останньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до екзамену та мають рейтингову оцінку 30, готуються до складання екзамену на екзаменаційній сесії.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила зарахування індивідуальних завдань. Обґрунтоване і аргументоване викладення опрацьованої теоретичної, прикладної та аналітичної складової в розрахунковій роботі, аргументоване відстоювання власних висновків.

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Штрафні бали нараховуються за несвоєчасне

виконання індивідуального семестрового завдання. Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їх максимальна сума складає 5 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

«Вступ до споживчої нейронауки та нейромаркетингу»
<https://www.coursera.org/learn/neuromarketing#modules>

«Поведінкові фінанси» <https://www.coursera.org/learn/duke-behavioral-finance#modules>

«Створення змін у поведінці» <https://www.coursera.org/learn/behavioral-change#modules>

«Критичне мислення в українському контексті»
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CTIUC101+2022_T2_3

Академічна доброчесність. При оцінювання робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Види контролю

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (РСО-2). Розмір стартової складової дорівнює 50 балів, екзаменаційної складової – 50 балів. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів.

Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Рейтингова система оцінювання

Оцінювання ґрунтується на застосування рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

8.1. Тестування за темами лекцій. Ваговий бал – 2. Максимальна кількість балів дорівнює 2 бали x 5 тестувань = 10 балів. В кожному тесті по 8 питань, які оцінюються у 0,25 балів кожне.

8.2. *За роботу студентів на практичних заняттях* (робота в малих групах, аналіз конкретних ситуацій, прийняття участі у кейсах, презентація), нараховується 2 бали. Максимальна кількість балів за роботу на всіх практичних заняттях дорівнює: 2 бали $\times$ 10 = 20 балів.

2 бали – завдання виконане без помилок у повному обсязі, усі елементи є обґрунтованими та якісно представленими;

1 бали – наявні певні недоліки у підготовці та/або виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;

0 балів – завдання не виконане.

8.3. *Модульна контрольна робота*. Ваговий бал – 10 балів.

МКР передбачає:

– надання відповіді на 20 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 0,25);

– надання відповіді на 2 аналітичних завдання відкритого типу (рейтинговий бал 2,5):

2,5 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

2 бали – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

1,5 бали – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації);

1-0 балів – не відповідає вимогам на «задовільно»;

8.4. *Розрахункова робота*. Ваговий бал – 10 балів.

10 балів – продемонстровано творчий підхід до розкриття теми, ґрунтовно розкрито тему з економічним обґрунтуванням запропонованих заходів;

9-8 балів – повністю розкрито тему, однак рекомендації та економічне обґрунтування не достатньо розкриті, робота здана невчасно;

7 балів – тему розкрито з певними недоліками, не відображено або не обґрунтовано або власну позицію, робота здана невчасно;

6 балів – тему розкрито фрагментарно або на основі застарілих даних, запропоновані заходи та економічне обґрунтування не достатньо розроблені та опрацьовані, роботу здано невчасно;

5-0 балів – робота не зарахована – тему розкрито частково на основі компіляції теоретичних матеріалів без власного обґрунтування, власна позиція не відображена, відсутні власні висновки; наявний плагіат, тему не розкрито.

8.5. *Екзамен* - семестровий контроль, умовою допуску до якого є зарахування індивідуального завдання і стартовий рейтинг здобувача не менше 30 балів (максимальний бал – 50).

Екзаменаційна робота передбачає:

– надання відповіді на 30 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 1);

– виконання 2 аналітичних завдань (рейтинговий бал – 10, критерії оцінювання подані в п. 8.4).

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Для отримання «атестовано» з першого календарного контролю (8 тиждень) студент має мати не менше, ніж 60% від максимальної кількості можливих балів, що надавалися за завдання.

Для отримання «атестовано» з другого календарного контролю (14 тиждень) студент має мати не менше, ніж 60% від максимальної кількості можливих балів, що надавалися за завдання.

Умовами допуску до семестрового контролю є: виконання індивідуальної роботи, написання МКР, семестровий рейтинг не менше 30 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційній формі в разі введення карантинних обмежень чи інших форм-мажорних обставин на території університету.

Можливість зарахування 10 балів за певними завданнями:

- 1) за результатами отриманих сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою за узгодженням з викладачем (наприклад, на платформах Coursera, Prometheus тощо);
- 2) за написання публікації за відповідною тематикою за узгодженням з викладачем.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: деканом факультету менеджменту та маркетингу, д.е.н, проф. Кравченко Мариною Олегівною; доцентом кафедри менеджменту підприємств ФММ, к.е.н. доц. Кузнєцовою Катериною Олександрівною; старшим викладачем кафедри менеджменту підприємств ФММ, к.е.н. Ченушею Олександром Сергійовичем.

Ухвалено кафедрою менеджменту підприємств (протокол № 18 від 12.06.2024р.)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)